

ref

stákkal komolyabb ba

ekig kellene erőt és
nyújtani, hogy csak
st is kifejthessenek,
cialista védőrség.

örökben szükségnek
angoztatni, hogy a pol
ól szét kell választani
az a szándéka, hogy
eredményeket érjen és
ég csökkentése terén.
Geneve felveti a kér-

ausztriai események
ossága a nemzeti szo
a Heimewehr irányg.
olódik-e el?

politikában szerepet
Starhembergben. Fey-
Schönberg-Hartenstein
tkárban látják a jövő
merült a kérdés, hogy
arhü személyiség nem
relni a Habsburgok

ben kiujtattak a lövöl
ések

19. A meidlingi Ra-
lásáról lövéseket adtak
tálló Heimewehr-osztag
tkuttatták az egész há-
nek nyomuk veszett
sétálók körében nagy
Az emberek pillanatok
az uttestet s a kapuk
enedéket,

arhemberg utimátuma
ess közlése szerint a
visszatért Starhemberg
not készül átadni Doll-
en követeli a fasiszma-
sét, a politikai pártok
atását és a pártpoli-
játított közhivatalna
emélyiségekkel történő
k a pártéletben nem

temetik a karhatalom
ozajait

19. A sajtó képviselői
multheti harcok szin-
alom áldozatainak té-
lben fog lefolyjni. A
zett táncmultságokat

és Villachban a szo-
stereket elmozdították
rosok vezetését a rang-
eresztényszocialista ta-
t.

intióban a mai nap-
az ostromállapot ér-
vénye.

eségi tárca nélküli m-
mánybiztosa elrendel-
ni háztömbök azon la-
onyult hogy a harcok
résztvettek. más ker-
résztvételek házakban levő
ék át.

almas tüntetés Brüsz-
ben az osztrák fasiz-
ellen

ár 19. A szocialista
eseményekkel kapoco-
nyúlást tartott és ün-
nyelzett. A tüntetők
on Belge napilap és a
székháza előtt zavar-
Az épületek ablakait
kel támadtak a rend-
alom megerősítésekkel
5 mulva tudta helyre-
rendjét. Ötven sebes-
tegy száz személyt le-

Könyv- és Lapkiadó Rt.
rada Baron L. Pop 10.
on: 9-77.

zurat

Taxa postală
plătite în num.
No. 224713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lei. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollar. Hir-
detések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánági
szűdség egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernö. Felelős szerkesztő Jambor
Ferenc. Bukaresti szerkesztő Hát-
szegi Ernő, Str. Matei Millo 7.

Szerda, 1934 február 21.

5694. ÉV
ADAR 6.

XVII. ÉVF.
41 SZÁM.

Megőcül a világ

Egy amerikai ideggyógyász, David Seaburg statisztikát csinált a létező és a várható elmebajosokról. Kiszámította, hogy ha az elmebajosok száma a jelenlegi arányban növekedik, akkor 2139-ig az egész világ meg fog örülni. Az elmebajosok száma az elmúlt tíz év alatt 30 százalékkal növekedett, amit főként a súlyos gondok, megélhetési nehézségek és a létért való küzdelem okozott. A gondok jelentékeny részét azonban „megrögzött gondterjesztők”-nek tulajdonítja, a kik különös élvezettel csüggesztik el embertársaikát. Ide tartoznak a pletykázók és bírálók, a melabusak, az önmagukat sajnálók, az irigyek, önzők, féltékenyek és a „felháborítóan jók”.

Igy a tudós.
Ha körülnézünk, minden szakértelem nélkül is megállapíthatjuk, hogy Seaburg doktornak igaza van. Minden harmadik ember agyában és idegeiben rendezettségű kórokozók tanyáznak, talán nem is minden harmadikban, hanem száz közül kilencenkilencében. Ha pedig a pletykázókat és az önmagukat sajnálókat vesszük, akkor minden száz közül százötven az elmebeteg. De ha ebben a kategóriában benthagyjuk az önzőket és féltékenyeket, akkor minden embert kétfőnek kell venni, minthogy ez a két „örült” többé-kevésbé mindnyájunkban benne lakozik.

A Kereskedelmi és Ipari Kamara átszervezése

Befejezett tény tehát, hogy április elsején életbelép az a törvény, amely a kereskedelmi és iparkamarák átszervezését tartalmazza.

A kormány már azt is elhatározta, hogy átszervezet interimár bizottságok fogják végezni.

Nota bene: A kormány minder olyan intézkedést etelbeletett, amely törvény végrehajtását biztosítja.

Nota bene: A törvényjavaslat ellen az érdekelt városok liberális képviselői tiltakozásukat jelentették be. Megígérték választóiknak, hogy a iparkamarákat megmentik.

A kormány szemmeláthatólag nem számít arra, hogy a parlament bármit is változtat a törvényjavaslaton. Mintha az ígéretek el sem hangzottak volna, a törvényjavaslat intencióit faktumnak tekintti, melyet éppen csak végre kell hajtani.

Ki nem veszi hát komolyan a tárgumeresi és az aradi liberális képviselők interpellációját?

A kormány nem veszi-e komolyan a képviselők ígérését, vagy a képviselők?

Egy pillanatig sem kételkedünk abban, hogy a törvényjavaslat zavartalanul megy keresztül a kamarán. Világos, hogy a kormány és a képviselők megértik egymást. És a kormány mondja: „Csak a lassúak el jó ígéretekkel nyugtalanokodó választóitokat. Míg a választó alszik, a parlament dolgozik.”

Es így van ez rendjén.

A szakértők beleszólnak

Három jovialis ur mélyed el napok óta a román államháztartás könyveibe.

A szakértők.

A külföldi hitelezők küldték nyakunkra, hogy felülvizsgálják Románia fizetőképességét.

Nehéz hivatás, az bizonyos. Mert ha a három szakértő objektíven teljesíti kötelességét, ugy inkább az ország fizetőképességét kell megállapítsa.

Ezért azután a szakértők nem elégednek meg a könyvek felülvizsgálásával.

Hanem beleszólnak.

Egyikük, talán a szigorú anglus vétót emeli példálul a pénzügyminiszter adóenyhító javaslataj ellen.

Nagy kavarodás, vége nélküli tanácskozások. A pénzügyminiszternek meg kellett győznie őket arról, hogy ezek a tör-

Királyok, trónörökösök, köztársasági elnökök adnak egymásnak találkozót Albert belga király temetésén

A brüsszeli királyi palotába szállították a király holttestét, ahol felavatalozták. A trónörökös visszaérkezett Svájcól Brüsszelbe

Brüsszel, február 20. A laekeni kastélyból este félhét órakor megindult a gyászmenet a király ágyutalpra helyezett koporsójával a brüsszeli királyi palota felé. A koporsót belga nemzeti lobogó borította be. A menet előtt négy lovasszázad haladt. Az ágyutalp mögött mentek a hercegek egyenruhában s a menetet ugyancsak lovasszázadok zárták be. A menetet megállított a belga ismeretlen katona emlékművénél. A királyi palota előtt a kormány tagjai várták a koporsót, amelyet felavataloztak. Két napon át a lakosságnak lehetővé teszik a koporsó előtti elvonulást.

Brüsszel, jelentés szerint Lipót brabanti herceg és felesége visszaérkeztek Svájcól a belga fővárosba. A minisztertanács tábornokká nevezte ki a herceget. A belga törvényhozás ülésén gyászbeszédet méltatták az elhunyt nagy uralkodó érdemeit. Az emlékezéseket a törvényhozók állva hallgatták végig. A belga udvar hathónapos gyászt tart.

Doumergue, Herriot és Tardieu a délután folyamán megjelentek a laekeni kastélyban a király ravatala előtt. A francia miniszterek tegnap visszautaztak a francia fővárosba. A temetés napjára Brüsszelbe várják Lebrun francia köztársasági elnököt, Barthou külügy-és Pétaín marsall, hadügyminisztert, Umberto piemonti herceget, az olasz trónörökösét, Boris bolgár királyt és öcsését, Cyrill herceget, Miklós román herceget, a svéd trónörökös fiát, Olaf norvég trónörökösét, Henrik herceget, a holland királynő férjét, Benes csehszlovák külügyminisztert.

A belga király temetése napján, csütörtökön a párizsi állami színházakban nem fognak előadást tartani. A kamara ülésén Bouisson elnök, a szenátusban Jeanneney elnök tartottak méltató gyászbeszédet az elhunyt király fellett. A kormány képviselőiben Barthou külügyminiszter beszélt a törvényhozás mindkét házában az elhalt uralkodó pályájának történelmi jelentőségű mozzanatairól.

Avonol népszövetségi főtítká részvétáviratot intézett a belga külügyminisztériumhoz Albert király elhunytá alkalmából.

Római jelentés szerint Olaszországból a trónörökösön kívül tábornoki küldöttség utazik ki Brüsszelbe Albert belga király temetésére. Umberto trónörökös már el is utazott Brüsszelbe apósa, a belga király temetésére.

Albert belga király temetésén György angol királyt a walesi herceg fogja képviselni.

Boris király öccsével, Cyrill herceggel tegnap indult Brüsszel felé, hogy megjelenjenek nagybátyja, az elhunyt Albert király temetésén.

Albert király emléke a román parlamentben

Bucuresti, február 20. A szenátus tegnap ülést tartott, amelyen Leonte Moldoveanu elnök kegyetlen szavakkal beszélt Albert belga király haláláról. Majd Pop Ciciót parentálta el. Utána Miron Christea patriarcha, Gafencu a nemzeti parasztpárt, Filipescu a konzervatív párt, Vaitoianu tábornok a georgista párt nevében beszélt, majd Dumitriu munkaügyi miniszter a kormány gyászának adott kifejezést. Ezután az ülést a gyász jeléül felfüggesztették.

Szünet után a szenátus tagjai a szekciókban a közigazgatási törvényjavaslatot vették tárgyalás alá, melynek előadója Aljmanisteanu lesz. A szenátus ma délután egyébként megkezdte a választfelirati vitát.

Február 22-én a kamara és szenátus gyászülést tartanak Albert király emlékére. A csütörtöki temetés napján egyébként is az összes hivatalok, bankok és iskolák zárva lesznek.

Bucurestiben a Szent József katedrálisban, a főváros katolikus templomában fognak ünnepélyes gyászmisét tartani a temetés alkalmával.

Két század francia katona vesz részt Albert király temetésén

Páris, február 20. A francia kormány egy gyalogos és egy tengerész századot indít utba Brüsszelbe Albert belga király temetésére. A csapatok zenekarral utaznak a belga fővárosba.

A kormánykoalíció győzött a bulgár községi választásokon

Szófia, február 20. Kétezer községben lefolytak a községválasztások. A kormánykoalíció pártja; 75 százalékos többséget szereztek a választásokon. A kommunisták erősen visszaestek. A három év előtti választás szavazói számának alig a felét tudták megszerezni.

is rendeztek tiszteletükre. Aféle ikrával kezdődött és pezsgővel végződött.

A szakértők jóllaktak s a jóllakott ember nehezen hisz az éhezőnek.

Bankett helyett talán Bucuresti valamelyik külvárosában kellett volna elvinni őket, vagy olyan menüre meghívni, aminőt a máramarosj paraszt eszik.

Akkor elhitték volna, hogy az ország fizetőképtelen.

Es nem szóltak volna bele a dolgokba.

VILÁG TÜKRE

Ausztria, az Anschluss, Mussolini és a kisantant

A balkáni paktum aláírása után Titulescu Belgrádba utazott, hogy Jęftics jugoszláv külügyminiszterrel együtt megvitassa az ausztriai események folytatán teremtett új helyzetet. Természetes dolog, hogy nem Ausztria belpolitikai problémáival foglalkozott a két külügyminiszter, mint ahogyan nem ez érdekelte elsősorban a külügyminisztertriász harmadik tagját, Benest sem. Akinek párizsi útja ugyancsak az osztrák eseményekkel áll szoros összefüggésben. A nemzetközi agitáció és megvárakoztatások központja Közép-Európa ba helyeződött át az utóbbi időben. A kisantant államokat pedig egészen közelről érdekli az, hogy milyen új helyzet fog az osztrák események folytán Közép-Európában teremteni.

Ausztria kérdése kettős formában jelentkezhetik a nemzetközi politika számára: Anschluss Németországgal vagy pedig osztrák-magyar szövetség Olaszország egiszé alatt. Az első lehetőség különösképpen nemzetközi jellegű. Sem Olaszország, sem Franciaország, sem Anglia nem hajlandók hozzájárulni az Anschlusshoz. Bármilyen előfeszítéseket is tenne Hitler Ausztria annektálása irányában, nem fog ez neki sikerülni, bár a Dollfuss-Fey-Starhemberg-trió véres akciója folytán hosszú időre el lesz némitva az osztrák függetlenség legelkeseredettebb védője: a szociáldemokrata párt. Németország annexió étvágya változatlanul nagy. Starhemberg pedig az ő Heimewehrével, amely lényegében testvérvéje a náciizmusnak, egy szép napon könnyen az Anschluss hívének jelentheti ki magát. Olaszország azonban örökös afölött, hogy ilyesmi ne történjék, örökös Franciaország is, de nem eléggé energikusan. A francia külpolitikának ez az éreltelensége nyugtalanító jelenség, amely végzetesen befolyásolhatja Franciaországnak az összes, ebben a kérdésben érdekelt államokra gyakorolt politikai befolyását is.

Marad a másik lehetőség: osztrák-magyar unió, olasz fenhatóság alatt, azaz a status quo ante helyreállítása. természetesen más formák között és lényegesen kisebb területen, Olaszország érdekei nyilvánvalók. Mussolini az osztrák-magyar szövetségen keresztül szeretne döntő befolyáshoz jutni Közép-Európában, Ausztria pedig a hitlerista-annexionista Németország és a fasiszta, de a függetlenségét látszólag biztosító Olaszország közé ékelve, kénytelen lesz az utóbbi felé orientálódni. Magyarországnak egyformán komoly pro és kontra okai vannak arra, hogy kívánja-e vagy sem ezt a szövetséget. Ugyáltszik a magyar vezetőkörök sem akarják a pán-germán erőknél a magyar határig való terjeszkedését és ezért hajlik inkább az osztrák-magyar unió felé, amelynek áraképpen Olaszország nagy felvevő-piacokat ígér a magyar mezőgazdasági termékek számára.

Mindenekfelett azonban az olasz érdekek jönnek itt számításba. A Jugoszláviával állandó feszültségben élő olasz politika blokkot keres magának Közép-Európában, amely ellensúlyozza a Jugoszláviához kötött kisantantot.

Ezek a kérdések mind mélyreható megbeszélés tárgyát képezték a belgrádi találkozáson, Ausztria határos Jugoszláviával, Csehszlovákiával — természetesen dolog tehát, ha ez a két kisantant állam igyekszik nem megfélemezni saját határainak biztosításáról.

Egy olasz égisz alatt megalakuló osztrák-magyar blokk állandó fenyegetést jelentene a kisantra nézve. A probléma tehát igen komoly. A belgrádi tanácskozás eredménye tehát az volt, hogy csak egy Olaszország és a kisantra közötti megegyezés biztosíthatja a békét Közép-Európában.

A nemzetközi politika szempontjából nem érdektelen az a szerep, amelyet Franciaország játszik ebben a kérdésben. Hosszú időn keresztül élt politikai körökben a meggyőződés, hogy Dollfuss ördögi ügyességi manőverekkel igyekszik magának egyidejűleg biztosítani Olaszország és Franciaország támogatását. Elfeledlősködtek a Millix-Metternich ügyességén, aki Franciaország barátjának játsza ki magát bizonyos anyagi javak ellenében ígérte, hogy a Franciaországgal való barátság fenntartását, mint a francia barátság érdekében védelmére. Ezzel egyidejűleg azonban Olaszországnak is hódol, a fasiszta rendszer híveinek valódi barátja és osztrák-magyar unió létrehozását ígérte. A nemzetközi diplomácia nagy érdeklődéssel figyelte ezt a játékot. Főleg arra voltak kíváncsiak, mit fog csinálni Dollfuss, amikor ez az ekvilibrisztikai művelet már nem lesz többé lehetséges. Ez a pillanat elérkezett. Franciaországnak meg kell állapítania, hogy a diplomáciai partit Musolini nyerte meg. Nos, az olasz politika végső győzelme fontos külpolitikai konzekvenciákhoz vezet. A fasiszmusnak Közép-Európába való elterjedése a nyugtalanság fokozását jelenti a kontinensenkben ebben a részben. Az osztrák-magyar blokk megteremtése a Mussolini és a kisantra közötti konfliktusok súlyosbodását, az európai békére leselkedő veszedelem növekedését jelenti. Végül Franciaország erélytelensége azoknak a politikáknak támasztja alá a délkelet-európai államokban, hogy Romániában is, akik azt állítják, hogy Franciaország részéről ezek az államok semmilyen segítséget nem várhatnak, tehát a francia demokrácia helyett más irányba kell orientálódnok.

A Titulescu és Jeffies között Belgrádban lefolyt tanácskozás jelentősége teljes mértékben domborodik ki a fentebb felsoroltak ismeretében. A közép-európai politikai helyzet kétségkívül sorsdöntő fordulat előtt áll.

Pályázati hirdetés

A brasovi nyugati ritusa izr. hitközség pályázatot hirdet egy „pénzbeszedő-egyházi” állásra.

Javadalmazás: havi 1500 (egyezeröttszáz) fix és a beszédett díjak 4 százas léka.

Pályázótól megkívánatik a román állampolgárság, a román, magyar és német nyelv tudása. Megfelelő biztosítékkal rendelkeznek, 40 évnél nem idősebbeknek, saját kezűleg írt és fényképpel ellátott pályázatukat Szegő Árpád hitközségi elnökhöz, Hosszu u. 9. sz. címre, legkésőbb f. évi február hó 28-ig nyújtják be.

Olvanok, akik 3 elismert rabtól „kabelo” vázasi képesítéssel bírnak, előnyben részesülnek.

Brasov, 1934 február 13.

A brasovi nyug. rit. izr. hitközség elnöksége.

A napokban jelent meg az Athenaeum a Nobel-díjas nagy amerikai író: Sinclair Lewis: „Művészek” c. új, hatalmas regénye. A pénz művészei s a művészet kontárai vonulnak fel ebben a nagyszabású és páratlanul érdekes regényben, melynek minden során egy izgató tehetőségű nagy írónak kezényoma érzik. A magyar olvasókörzésnek kétségtelenül az író, a művészek kijáró érdeklődéssel fogadják ezt az új irodalmi eseményt, az 1934. év első nagy szenzációját. Kapható az Új Kelet könyvosztályában, az összeg és portóköltés (10 lej) előzetes beküldése mellett, vagy utánvételt.

Figyelem!

Tisztelettel felhívom a hölgyek figyelmét, hogy egy a francia, mint amint női és gyermekruha szabását és narrását a legrövidebb idő alatt lehet elsajátítani, ahol saját ruháikat is elkészíthetik. Női divatszalon „ALICE”, Str. Baritru 16., I. emelet.

Jön! Az utóbbi évek legragyogóbb f imje:

Szivek melódiája

SCHUBERT FERENC eredeti zenéjével,

főszerepekben: MARTHA EGGERTH és HANS JARAY

Select Mozgóba

Manoilescu volt miniszter Oradean előadást tartott a fasiszta-korporatív államról

A céhszervekre való visszatérést hirdeti a Manoilescu-féle koncepció

Oradea, február 20. (Az Új Kelet tud.) Manoilescu volt miniszter és a Banca Nationala volt kormányzója, aki miután megjárta csaknem valamennyi romániai pártot, most fasiszta ligát és korporatív rendszernek csinál propagandát, tegnap Oradeán tartott előadást a korporatív rendszeréről vallott koncepciójáról. Ennek az előadásnak két érdekessége van. Az egyik, hogy miáltal Manoilescu a korporatív ligát szervezi, G. Filipescu a konzervatív párt vezetője bucaresti lapok hasábjain és a parlament tribünjéről különös vadakkal illeti a Banca Nationala volt kormányzóját, amely vadak ügyében még nem hangzott el az utolsó szó, a másik, hogy az Oradeán tartott előadás egyetlen szóval sem emlékezett meg ebben a par excellence kisebbségi városban, hogy a kisebbségeknek mi lesz a helyzete a korporatív államban.

Romániában több fasiszta csoport létezik. Valamennyi kisebbséggel és antizemita jelszavakkal operál. Kivételt csupán a Manoilescu féle korporatív liga alkot, amely egyszerűen hallgat a kisebbségi és a zsidó kérdésekről. A hallgatás azonban sok esetben nagyon is sokat jelent.

A munka, amelynek nincs eredménye

Manoilescu kétségtelenül kitűnő előadó és így érdekesen és szellemesen tudta elmondani azt, amit az egyes fasiszta mozgalmak kevésbé szelíd eszközökkel igyekeznek valóra váltani.

Ha valakinek az a gondolata támadt, kezdte előadását — hogy végigjárja Romániát, látva egyes vidékeken paraszt embereket, akik hajnaltól estig a barázdát turják: másvidékeken gyárakat látva: amelyekben a szakadatlan munka izgalmát érzik. Ha benyitna orvosok rendelőibe, ügyvédi irodákba, állami hivatalokba, mindenütt lázas tevékenységet tapasztalna. Ha aztán az illető meevizsgálná, hogy a dolgozók mit érnek el munkájuk révén, akkor szomorúan kellene látni a győzelem eredményt. Mi idezi elő a roppant ellentétet a falvak s a városok óriási erőfeszítése és a szomorú eredmény között? Manoilescu szerint az, hogy Romániában a munka nincs megszervezve. És ezt a hibát — ugymond — most annál inkább lehet érezni, mert az idő mindenütt parancsolóan előírja, hogy a népek hajoljanak meg a szolidaritás és a szervezés elve előtt.

A „saját találmány” korporáció

Manoilescu ezután hosszadalmas pszichológiai, filozófiai és állambölcseleti fejtegetésekkel igyekezett koncepcióját alátámasztani, majd a világ összes fasiszta teoretikusainak mintájára, igyekezett elhitetni, hogy az ő korporatív rendszere nem azonos az olasz fasiszmal, végül pedig az alábbiakban fejtette ki a „jövendőbeli” román korporatív állam szisztémáját:

Két nagy „eszlád” lenne: az egyikben azok volnának, akik a gazdasági úgáron dolgoznak, a másikban pedig azok, akik kulturális és szociális munkát végeznek. A gazdasági testületek — korporációk — felölelik a mezőgazdaságot, ipart, kereskedelmet és bankszektort. A kulturális és szociális testületek viszont a hadseregnek, egyháznak, igazságszolgáltatásnak, közoktatásnak, tudományos és művészeti szabadfoglalkozásoknak szolgálnak keretül. A gazdasági testületek politikai hatalma a kamarában, a főbbiek pedig a szenátusban merne kifejezést. Az egységes parancsnoklás elve szerint a kormányzóknak feltétlenül alá van rendelve valamennyi minisztere. Természetesen a kormányznak az eddiginél jóval messzebbmenő hatalma lenne.

A testületek alapja: a szindikátus, még pedig egyrészt a munkások, másrészt a munkaadók szindikátusai. Ezek megint bizonyos munkakategóriáknak és bizonyos területi adottságok szerint

alakulnának. Lenne például három mezőgazdasági testület: 1. a szántóvetők, 2. az állattenyésztők, 3. az erdőgazdák. Kétféle tömörüléne az iparágak: egyfelől azok, amelyek kivételre, másfelől pedig azok, amelyek a belső fogyasztás számára dolgoznak.

A testületi parlament

Csakis a testületek alapján alakulna a parlament. Az általános választójog, mely ma van érvényben, megszűnne. Minden polgár a maga testületében adná le szavazatát. E politikai funkciók kívül volna a testületeknek gazdasági és szociális szerepek. Így például gondjuk volna a munkaadó és a munkás közti kollektív szerződés megkötésére. A korporatív állam, amikor a gazdasági tevékenységet közérdekű eselekké teszi, ezzel megszünteti az egyéni jogok káros túltengését, anélkül, hogy a magántulajdon elvébe úgy belegázolna, amint azt a kommunizmus teszi. A mai rend helyébe egy új rend következik, amely az öntudatosan megállapított egységszólásból származik olyan emberek révén, akik észbeli képességgel állapították azt meg. Nem lehet egy városnak, vagy megyének vezetőjévé

Százharmincezer lej értékű árut lopkodták össze a Continental Rt. alkalmazottjai

Drágábban adják el az árut, mint az üzletben

Cluj, február 20. (Az Új Kelet tud.) Szombaton a cluji rendőrség bünygyi osztályához bejelentést tett a Kern & Co (Continental) Vaskereskedelmi Rt., amelynek raktárából akkor még ismeretlen tettesek nagymennyiségű vasárut loptak. A rendőrség a cég által rendelkezésre bocsátott adatok alapján nyomozást kezdett és megállapította, hogy Burchard István és Izrael István kereskedőségek kezdeményezésére a cégek hat alkalmazottja követte el a lopásokat. Rigó Imre, Jakab Márton, Perki Ferenc és Sándor András munkások, akik valamennyien a clujmegyei Mera községből valók, falujukba szállították a lopott árut és ott a falusi lakosság körében értékesítették. Drághicú Aurel rendőrgazgató a le-

Felépítik a cluji Chevra aggmenházát

Cluj, február 20. Vasárnap tartotta meg saját székházában a cluji ortodox Chevra Kadisa közgyűlést, amely ez uttal renokvívul nepes volt. Körülbelül százötvenen jelentek meg, hogy meghallgassák az elnök, László Gyula vezérigazgató jelentését a Szentegylet háromévi működéséről. A jelentés, amely a vezetőség munkáját öleli fel, megnyugvással konstataja, hogy a chevra érdekében elsősorban a béke helyreállítása vált szükségessé és ezt sikerült is megteremteni. Ma a béke és egyetértés atmoszférája honol a chevraiban. A jelentés megemlíti a régi temető exhumálás ügyeit, amit sikerült a város közönsége és a zsidó testvérek legnagyobb meglepésére elintézni. Lilienthal Sándor chevratag jóvoltából megépítették a chevra székházában a halottak és városzobát. Ugyanezen idő alatt egy lakásrészt is megépítettek, továbbá megvették a páncéleshi rabbi telkét, amelynek révén a chevra ingatlana kivezet a Mikos Kelemen utcába. Ezzel megoldható a régóta vajudó zsidó aggmenház kérdése is. A költségvetési előirányzat

az, aki a maga mesterségében nem adta tanujelét rátermettségének. A jó értelemben vett arisztokratikus elv a vezetői kiválasztásában: ez az új állam vezetéseinek elve.

A szolidaritás légköre

A testületek új légkört is kell, hogy jelentsenek: a eszladiasság, vagy még inkább a bajtársiasság atmoszféráját. Így alakul ki egy új polgári erény: a szolidaritás.

— Többet jelent ez — mondja Manoilescu, mint az az eddig gyakorolt polgári erény, hogy egy igen sokszor ön tudatlan szavazatot bedobunk egy sokszor igen öntudatos urnába!

A testületi állam adórendszerét csak mellesleg érinti Manoilescu. Viszont kifejti, hogy a hitelrendszer nem lesz olyan káotikus, mint a mai, az emberek nem fogják elveszíteni pénzüket. Minden testületnek mag lesz a maga erkölcsi alappon szervezett bankja. — A kulturális és szociális testületekről nem beszélt Manoilescu.

Kalandor vagy jövőbe látó?

— Csak akkor, ha az államot ennek a munka- és gondolatmegosztásnak alapján újjászervezték — foglalja össze előadásának tanulságát Manoilescu — csak akkor lehet a nagy problémákat megoldani. Könnyű dolgunk volt a politikuskonak a földreformnál, vagy a konverzióknál: elosztották, odaadták a másót. De a most megoldásra váró problémák erkölcsi átalakulást, egyéni önfeláldozást kívánnak.

Hogy eszméi iránt egyelőre kevesen érdeklődnek, az nem aggasztja Manoilescut.

— Voltak már — ugymond — pillanatok, amikor egyetlen ember látta a jövőt. Sokszor kalandornak nevezik azt, aki előrelát. Holott, ami ma kaland, az holnap sokszor állambölcsességgé lehet. Amikor pedig a kaland valósággá lett, akkor mindenki azt mondja: „Ugy-e megmondtam, hogy így lesz?”

Végül hangsúlyozza Manoilescu, hogy a nagy átalakulást alkotmányos, törvényes úton kívánja megvalósítani.

Éjjeli menedékhely beállított

Eg... né... ga... po... hi...

Berlin, február... országi zsidó szer... ság érdekeinek... rodalmi képvis... amelynek vezet... jelentést a képv... eddig elvégzett m... let ülésén a hitkö... lamint a különböz... nézeti áramlatok... metorsági zsidó... vezetői részvétel... mi képviselet elm... rabbi nyitotta me... del. A főbbi... amelyeket a sors... lanat a németorsz... hirta a németorsz... mét arra a feleld... csak saját jövője... zsidó sorsközösség... pillanatban.

Nem se

— Az idő kom... indítóban szól h... szó — mondta... gazdaságilag és p... a helyzetünk ahh... nép 1918 után v... politikailag érez... az, egy közösség... német nép példá... münket arra, nem... adni a harcot d... várjuk be a fejle... egy optimizmus v... nem a munka op... dalmi képviselet... a németországi z... Még pedig nem... val, hanem anna... jön egyszer szá... revizió napja.

Am... Né... önt...

— Mindent, a... meg, hogyan fog... itelmi felettünk... metországon ki... is. Mi halásak v... tott anyagi tám... tövé teszi társai... rendezkedésünk... a segítséget ne... önmaguknak is... országi zsidók... összes zsidóinak... met zsidók elves... kor eljöhét a... zsidó közösségek... alapjaikban. Ha... iemi életében o... ugy ma a zsidó... döntő tényezők... döntenek, Pales... jelentőséggel bír...

450 lejjert III. 640 lejjert II.

Indulás 1934... este. Előjegyzés... „COOK” Cluj.

Éjjeli menedékhely, vagy pozitív zsidó beállítottság?

Egységesen igyekeznek a németországi zsidóság gazdasági és kulturális pozícióit megvédeni a hitlerizmussal szemben

A németországi zsidóságon segítve, önmagán segít a világ zsidósága — mondotta dr. Leo Beck főrabbi

Berlin, február 20. Különböző németországi zsidó szervezetek a német zsidóság érdekeinek megvédése céljából birodalmi képviselőket választottak, amelyek vezetésére a napokban tett jelentést a képviselő tagjai előtt az eddig elvégzett munkáról. A képviselő ülésén a hitközségi szövetségek, valamint a különböző szervezetek és világ nézeti áramlatok képviselőiben a németországi zsidóság összes mértékadó vezetői résztvettek. Az ülést a birodalmi képviselő elnöke, dr. Beck Leo főrabbi nyitotta meg nagyszabású beszéddel. A főrabbi vázolta a feladatokat, amelyeket a sorsdöntő történelmi pillanatok a németországi zsidókra ró és felhívta a németországi zsidóság figyelmét arra a felelősségre, amellyel nemcsak saját jövőjének, hanem az egész zsidó sorsközösségnek tartozik ebben a pillanatban.

Nem szabad feladni a harcot

— Az idő komolysága sokkal megindítóbban szól hozzánk, mint bármely szó — mondotta Beck dr. — Lelkiileg, gazdaságilag és politikailag hasonlatos a helyzetünk ahhoz, amelyben a német nép 1918 után volt, midőn lelkiileg és politikailag éreznie kellett, mit jelent az, egy közösségből kitaszítva lenni. A német nép példája tanítsa meg bennünket arra, nem szabad kishitien feladni a harcot, de nyugodt munkával várjuk be a fejlődés eredményét. Csak egy optimizmus van: nem a szavak, hanem a munka optimizmusa ez. A birodalmi képviselő a jelképe annak, hogy a németországi zsidóság dolgozni akar. Még pedig nem a szavak optimizmusával, hanem annak elvárásával, hogy eljön egyszer számunkra is az erkölcsi revízió napja.

Amit a külföldi zsidók Németországért tesznek, önmagukért teszik

— Mindent, amit teszünk, határozza meg, hogyan fog egykor a történelem ítélni felettünk. Ezt tudniuk kell Németországon kívül élő testvéreinknek is. Mi hálásak vagyunk az általuk nyújtott anyagi támogatásért, amely lehetővé teszi társadalmi és kulturális be rendezkedésünk fenntartását: ám ezt a segítséget nemcsak nekünk, hanem önmagunknak is nyújtják. Mert a németországi zsidók sorsa egykor Európa összes zsidóinak sorsa lehet. Ha mi, német zsidók elveszítjük pozícióinkat, akkor eljöhét a nap, amelyen külföldi zsidó közösségek is megrendülhetnek alapjaikban. Ha eddig a zsidóság szellemi életében döntő szerepet vittünk, úgy ma a zsidóság sorsában vagyunk a döntő tényezők s nem azok, akik felett döntenek, Palesztina jövőjére is nagy jelentőséggel bír a mi sorsunk, Palesz-

tina azon veszély elé kerülhet, hogy a fejlődéséhez szükséges zsidó bevándorlás megbénítása folytán kiszárad, de egy hirtelen áradat a bevándorlásnak egy túladása is veszélyeztetheti az országot.

Beck főrabbi beszéde végzetével egy ségre hívta fel a jelenlévőket. — Kezény történelmi sors az, amely bennünket ér — mondotta —, de történelmi sors. A németországi zsidóknak össze kell tartaniok. Csak egy belső határozottság tehet képessé bennünket sorsunk elviselésére és tarthat meg azon a helyen, ahol állunk.

Palesztina az egyetlen komoly erőforrás

Heinrich Stahl igazgató, a berlini zsidó hitközség elnöke üdvözölte ezután a képviselőket, majd a képviselő vezér tősége nevében dr. Otto Hirsch miniszteri tanácsos tett jelentést az eddig elvégzett munkáról. Dr. Hirsch sajnálattal állapította meg, hogy az ortodoxia a történelem ellenére sem áll ma még a birodalmi képviselő mögött. A képviselő főtárgyalja, megvédeni a németországi zsidóság gazdasági pozícióit. A németországi zsidók kivándorlásának csak az országban maradó érdekeinek megvédése mellett szabad végemennie. A jelenés rámutat arra a nagy szerepre, amelyet Palesztina a németországi zsidóság tragédiájának enyhítésénél betöltött. A zsidó otthon létezésének tiszta ténye is a németországi zsidóság erőforrásának bizonyult. Egyébként is Palesztina az egyetlen hely, amely nagyobb bevándorlási lehetőségeket nyújt.

Borchardt igazgató a Jointtal szemben fejezte ki a németországi zsidóság köszönetét. Dr. Friedrich Brodnitz az ifjúsági szervezetek támogatásáról biztosította a képviselőket.

Tényleges békét

A liberális asszimiláns egyesület nevében Heinrich Stern ügyvéd kijelentette, hogy csak egy formai, nem pedig nézetbeli egységről lehet szó a németországi zsidóárválatok között. Erre Martin Buber professzor kért szót és állást foglalt a formai béke ellen. A tényleges zsidó egységet kell megteremtetni. A zsidó iskola nem éjjeli menedékhely kell, hogy legyen, hanem egy maradó lakóháza a zsidó ifjúságnak, ahol pozitív, belső zsidó nevelést kapnak a tanulók.

Több más hozzászólás után határozati javaslatot szavaztak meg, amely az egység szükségességét hangsúlyozza és a németországi zsidóság gazdasági, társadalmi és kulturális színvonalának fenntartása érdekében szükséges intézkedéseket körvonalazta.

Barna Könyv. Ha a világeseményeket meg akarja érteni, el kell olvasnia ezt a könyvet, amely magyar nyelven most jelent meg. Ára 40 lej, plus 10 lej portóköltőség. Kapható az Uj Kelet könyvtárában.

450 lejért III. osztályon Oda és vissza
640 lejért II. osztályon résztvehet

CLUJ—BUCURESTI társasutazáson

Indulás 1934 március 10-én, szombat este. Visszatérés Bucurestiből kedden este. Előjegyzéseket elfogad legkésőbb 1934 március 6-ig a **WAGONS-LITS „COOK”** Cluj, Piata Unirii 18. sz. (Telefon: 2-24.), ahol szállodai szobák is foglalhatók.

MIÉRT HASZNÁL SILÁNY IZZÓLÁMPÁT,

amely kis fényhez aránylag sok áramot fogyaszt. villanyszámla egyre nő anélkül, hogy megfelelő fényt kapna. Amit áramszámlában ráfizet, abból az izzólámpa ára hátréssal is kitelne. A kitűnő minőségű „TUNGSRAM” izzólámpa világmárka és leggazdaságosabb!

Előkelő védői lesznek Nae Ionescunak

Prezan marsall, Vaida Sándor, Mirto és Iorga fogják védeni a sinaiai merényletbe belekeveredett lapszerkesztő-egyetemi tanárt

Bucuresti, február 20. Rövidesen sor kerül a sinaiai merénylettel kapcsolatos letartóztatott szélsőséges elemek bünpörének tárgyalására. A vádlottak között szerepel Nae Ionescu egyetemi tanár, a Cuvantul igazgató-főszerkesztője is, akit azzal vádolnak, hogy része volt a merénylet eszmélet előkészítésében. Most az a hír érkezik, hogy Nae Ionescut a főtárgyalás előtt

szabadlábra helyezik és szabadlábon fog védekezni bírál előtt. Nae Ionescunak egyébként igen előkelő védői lesznek: Prezan marsall, Vaida Sándor volt miniszterelnök, Mirto volt belügy miniszter és Iorga. Szó van arról is, hogy Goga és Iunian is jelentkezni fognak Nae Ionescu védelmének ellátására.

December óta 660.000 lej értékű élelmiszert osztott ki a város a munkanélkülieknek

Március végéig van még alap a munkanélküliek segélyezésére

Cluj, február 20. A város intermár bizottsága ezidén nem mutatott hajlandóságot arra, hogy a munkanélküliek segélyezésének akcióját beindítsa. Csak a karitatív intézmények hosszas erőfeszítése tudta elérni, hogy decemberre mégis megalakult a város munkanélkülieket segélyező hivatala, amelynek élén Chirila munkügyi inspektor. Oniga munkakamarai titkár, Besa, az éparkamara elnöke, Kandel, a Munkás-szindikátus titkára, Fehér, a szervezetlen munkások megbízottja állanak.

Az intézmény a segélyezéseket természetben adja. A rászorulóknak bizonyos igazolványok felmutatásával bönöket kapnak, melyek ellenében kapják a segélyeket.

A hivatal ezideig elkészült statisztikája szerint megalakulása óta 1625 családnak, azaz 4717 személynek adtak természetbeni segélyt. Nemzetiségek szerint a következőképpen oszlanak meg a segélyek. Román nemzetiségű 536 család, vagyis 1552 személy kapott

segélyt. Magyar 847 család, azaz 2461 személy, német 36 család, vagyis 98 személy, zsidó 157 család vagyis 465 személy részesült segélyben. Más nemzetiségek közül 49 család vagyis 141 személy kapott segélyt. Olyan család, ahol a családfe háborus rokkant 55 kapott segítséget vagyis 197 személy. Ezideig összesen 666.839 lej értékű segélyt osztottak ki.

A segélyrészorulók között a következő mennyiségű és minőségű természetbeni segélyeket osztották szét:

Bab	10.698 kg.
Kenyér	35.960 kg.
Marhahús	10.500 kg.
Zsír	3499 kg.
Fa	452.700 kg.

Összesen 1.399.450 lej állott a munkanélküli segélyező hivatal rendelkezésére. Ebből, mint már fentebb említettük, ezideig 666.839 lej költöttek el, míg a megmaradt összeget a februári és márciusi segélyezésekre fordítják.

...esterségében nem adta...
 ...A szolidaritás tévköre...
 ...ez — mondja Mano...
 ...dor vagy jövőbe látó?
 ...ha az államot ennek a...
 ...foglalja össze elő...
 ...Manoilescu — csak...
 ...problémákat megol...
 ...vált a politikuskok...
 ...vá, vagy a konverzió...
 ...adatták a másét. De...
 ...váro problémák er...
 ...egyéni önfeláldozás...
 ...ant egyelőre kevesen...
 ...Manoilescu...
 ...— ugymond — pillan...
 ...ember látta a jövőt...
 ...nak nevezik azt, aki...
 ...ma kaland, az hol...
 ...bölcsességű lehet. Am...
 ...d valóságú lett, akkor...
 ...dia: „Ugy-e megmond...
 ...?!”
 ...zza Manoilescu, hogy...
 ...st alkotmányos, törvé...
 ...megvalósítani.

Értékű árut mentál Rt.

üzletben

...ró Imrével hétfőn k...
 ...megállapította, hogy...
 ...eredetileg 25—30 ezer...
 ...ezer lej értékű áru...
 ...munkások az üzletb...
 ...an. Értékes alpakka...
 ...husdaralógepeket és...
 ...rasszszámokat árusí...
 ...k a községben.
 ...zonban megállapította...
 ...k nem adták ocsón a...
 ...oltak olyan esetek is...
 ...tök többet fizettek az...
 ...ak üzleti ára volt. Így...
 ...lopott áru vevői köz...
 ...vádolni. A hat letar...
 ...n dében az ügyvésség...

enházát

...derült, hogy a költés...
 ...nő tendenciát mutat...
 ...éret sikerült félmillió...
 ...tét fordítani állandó...
 ...turákra és adomá...
 ...n év munkája révén...
 ...a anyagi helyzetét...
 ...ni.
 ...fejezte be László et...
 ...—, hogy sikerült ál...
 ...beesületes munkássá...
 ...k a közgyűlés, hanem...
 ...tagjai részéről is a leg...
 ...redést kiérdemelnünk...
 ...ést, hogy részünkre a...
 ...adni méltóztassék.
 ...a megjelentek lelkes...
 ...ag elfogadták és a fel...
 ...adták. A chevartagok...
 ...Samuel, a hitközség...
 ...riedmann József mon...
 ...köszönőbeszédet.
 ...érdésekre Rimózi J...
 ...tt felvilágosító és he...
 ...tt választ. Mózes Elek...
 ...ette tükári jelentését...
 ...ra halottait is kegye...
 ...emliti.

Orthirek

porttevékenységért. Ká...
Viorol dr. előterjeszté...
obb kitüntetésben része...
vezető sportférjait. Igy...
restiek közül a többek...
Kifando, a clujiak közül...
van Virgil, Baleanu ör...
Gligor, az ismertebb já...
ombori, Kocsis, Glanz...
és Rónai részesültek...
ben.

BÁG

szolgálatok

ár bizottság utána új...
simváltozás pedig min...
ak produktív munkát...
kereskedelmi egyesüle...
zen távol kellene hogy...
ól. A kereskedelmi és...
apott félhivatalos nyi...
önben a következőkép...

nak feltétlen szándéká...
vezésről szóló törvény...
bódításról még nincs...
ésünk, de beavatott...
k szerint lényegében...
gy a kereskedelmi és...
ma nem tizenkettő, ha...
n. A kamarák szerve...
n különben nem fog...
zozás és április elsejé...
ra fogja megszavazni...
éptetik az új törvény...
életbeléptetésével nyom...
t a kamarák átszerve...
tor ezzel kapcsolatban...
jelenlegi igazgatótaná...
és az új választások...
erimár bizottság fogja...
k vezetését. Az interj...
azonban nem jelentik...
otmányos élet megszű...
ében, mert az interj...
bizárolag az új választ...
és levezetésére kapnak

uel ügyvédet kombi...
par vezérigazgatói ár...
ól jelentik: Beszámolt...
hogy Klein Viktor...
érdemes vezérigazga...
onult. A megürese...
tői állásra több sze...
merült fel. Beavatott...
sziniúbbnek tartják...
dr. Ligeti Sámuellel...
akinek személye min...
eresége lenne a ha...

verzió kérdése. Kap...
orokat: Napok óta...
aj konverziós törvény...
legalábbis, ahogy...
nyilatkozatok mutat...
egvoldalu konverzió...
öknek a konverzió...
bálsáfélét hagy meg...
t, míg a földbirtó...
törvényben részese...
ll mindenkit részese...
an s ne kívánják a...
y után hosszú...
kamatmentesen, a fo...
k, ő maga könyörte...
től visszamenőleg...
k a hitelbe igénybe...
egoldás elviselehető...
és főleg igazságos...
is kereskedő.

ari cipészek ipari...
zdte hivatalos mi...
cipészek Victoria...
vetkezett létesít...
íránt nemcsak Sofi...
ékén is élénk érde...
valószínű, hogy több...
s fiókot állít fel a

Meghalt Ignaz Petschek a csehországi zsidó bányamágnás

Prága, február 20. Aussigban február 15-én meghalt Ignaz Petschek, az egész világ ismert és köztiszteletnek örvendő zsidó bányatulajdonos, hetvenhétéves korában. Két nappal előbb Petschek még aranylakodalmát ünnepelte és ebből az alkalomból feleségével együtt nagyobb adományokat és alapítványokat létesített szociális célokra.

Az elhunyt, aki mintaképe volt az egyszerűségnek, a szorgalomnak és a szakmai felkészültségnek, a közép-európai kőszénipar egyik vezetőgyénisége volt. De nemcsak Európa egyik leggazdagabb nagyiparos, hanem kiváló emberbarát volt, akét a szocialisták is méltányoltak elhalálozása alkalmából. Számos alapítványai közül figyelemre méltó a tüdővészések otthona Spiegeisbergben, továbbá az aussigi vakok intézete és egy csecsemőotthon, amelynek felszerelése híres volt az egész világon. Temetése óriási részvét mellett folyt le.

Saitó, Japán új amerikai nagykövete feltűnő békebeszédet mondott a new-yorki rádióban

Newyork, február 20. Saito, Japán új washingtoni nagykövete rádióbeszédében rámutatott arra, hogy az Egyesült Államok és Japán között az áru- és érefo forgalom kielégítően alakult. Remélhető, hogy a flottakérdésben létre fog jönni a Japán életérdekeinek megfelelő megengedés. Japán nem akar háborút. Nem gondol még a szövettel folytatandó háborúra sem. Ha az Egyesült Államok kormányja Japánnak is adna bármily csekély bevándorlási kontingenst, mint akármelyik más civilizált államnak, eltűnnék az egyetlen probléma, ami viszályt okozhat a két ország között. Japán a szövettől sem követel mást, minthogy egyezzen meg Mandzsuriával a vasutak kérdésében s hagyja abba a katonai akciókat és a haderők felvonulását a mandzsuriai határvidéken.

Pollermann Aranka hegedűművész nő estélye csütörtök este az Ujságíróklubban. Magas művészi nivót jelent az Ujságíróklub csütörtök esti hangversenye. Pollermann Aranka, a kiváló hegedűművész, a Magyar Zenekonzeratórium tanárnője négy gyönyörű számmal szerepel a csütörtöki estélyen. A kiváló művész nő csütörtöki hangversenyének műsora a következő: 1. Tartini-Kreisler: Variationen, 2. Maurice Strakosky: Szerenád, 3. Hubaj: Zefir, 4. Kreisler: Hawai dal. Pollermann Aranka elragadóan forró tónusú játéka és a zongoránál ülő kíséző: Molnár Irma kiegyensúlyozott művészete olyan ritka élvezetet ígér, amely túlszárnyalja a megszokott hangversenyestémények színvonalát. Az Ujságíróklub hangversenye 10 órakor kezdődik. A hangverseny alatt a kiszolgálás teljesen szünetel.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

W. J. Secuieni. Nyilvános üzlettel és végtáblával bíró kereskedő a törvény értelmében köteles „registru special-t” vezetni. Olyan iparosra, akinek nincs nyilvános üzlete, ez a rendelkezés nem vonatkozik. Naptárkézirattért forduljon valamelyik apátságához, vagy papírendhez.

Clonista, Hateg. Volt egy régebbi miniszteri rendelet, mely a kultustörvény elkészültéig jogot adott a hitközségeknek a kultuszadónak törvényes uton való behajtására. Ezt a rendeletet évről-évre meghosszabbították, 1934-re azonban még nem történt hivatalos intézkedés. A hitközségi adóhátralekosok végrehajtását a törvényhez csatolt névsor alapján az illetékes pénzügyigazgatóság rendeli el.

További könnyítéseket ígér Slăvescu pénzügyminiszter az adófizetések terén

Bucuresti, február 20. Az adók méréséről szóló törvényjavaslatot a kormány átadta véleményezés végett a kereskedelmi és iparkamarák szövetségének, a központi kamarának és a nagyiparosok szövetségének.

A kamarák szövetsége a törvényjavaslat alapos áttanulmányozása után megállapította, hogy az egyes pontok könnyítéseit a globális adó helyébe tervezett „suprakvóta” kiegyensúlyozza úgy, hogy az adófizetők végeredményében nem nyernének semmit.

Slăvescu pénzügyminiszter, akivel a kamarák szövetsége közölte megállapítását, kijelentette, hogy módosítani fogja a törvényjavaslatnak azt a részét, mely a kvóták felemeléséről szól, mert könnyítéseket akar az adófizetők számára biztosítani, nem pedig a régi terheket fenntartani.

A központi kamara a luxusadó és az adókales megállapítását kifogásolta, kimutatva, hogy az áruk taxája az új törvény szerint 2 és felszázalékról 5 százalékra emelkedne.

Slăvescu miniszter ebben a kérdésben is a legteljesebb jóindulatot mutatta és kijelentette, hogy minden lehetőséget el fog követni az adóterhek mérséklésére és sehol újabb terheket nem fog törvényjavaslatában alkalmazni.

Eden angol főpecsétőr Berlinbe érkezett

Párizsban semmi sem végzett az angol „második” külügyminiszter

Párizs, február 20. Eden lord főpecsétőr, Anglia „második külügyminisztere” — a jelek szeint — nem sokat végzett eruópai körúta első állomásán Párizsban. A francia kormány az angol megbízott párizsi tartózkodását ugylátszik elsősorban arra akarta felhasználni hogy meggyőzze őt az Ausztria függetlensége érdekében megindítandó nemzetközi akció szükségességéről, holott Eden egészen más megbízatással jött Európába s arra a misszióra vállalkozott, hogy megpróbálja összehangba hozni a négy európai nagyhatalom kormányainak véleményét a leszerelési kérdésben. Eden, aki már pénteken este Párizsba érkezett, csak a kora délutáni órákban tudott érintkezésbe lépni a francia kormány tagjaival, mert a leszerelési kérdésben érdekeltek valamennyi miniszter egész délutánt Doumergue elnöknel volt a Quai d'Orsayn, ahol az osztrák helyzetet vitatták meg. Először a Quai d'Orsay éttermében találkoztak a francia miniszterek az angol főpecsétőrrrel s itt kezdődtek meg a tulajdonképpeni angol

francia tanácskozások. Francia politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy konkrét javaslatok aligha születnek ebből a tanácskozásból, miután a francia kormány éppen most szöveget le a berlini kormányhoz intézett várlaszjegyzékében a leszerelési kérdésben elfoglalt végleges álláspontját, mely nem hajlandó változtatásokat eszközölni. A kiadott hivatalos kommuniqué is csak a szokásos formai megállapításokat tartalmazza: „Eden lord angol megbízott nyílt eszmecsere-t folytatott a francia kormány tagjaival a leszerelési kérdésről. Az eszmecsere során főleg a nemzetközi leszerelési egyezmény lehetőségeit vitatták meg.”

A Foreign Office tegnap jelentést kapott Párizsból Eden főpecsétőrtől párizsi tárgyalásairól.

A főpecsétőr tegnap elhagyta Párizst, hogy a német kormányférfiak állásfoglalását az angol leszerelési emrlekirat ügyében személyesen is meghallgassa. Berlini jelentések szerint Eden angol főpecsétőr megérkezett a német birodalmi fővárosba.

Hatalmas tiltakozó gyűléseket rendeznek Amerikában a németországi zsidóság üldözése miatt

Nemzsidó egyesületek és testületek is csatlakoztak a felhíváshoz

Newyork, február 20. Az amerikai munkásszövetség közlése szerint a munkások március hetedikén nagyobb delegációval kívánnak részt venni a Jewish Congress által egybehívott tiltakozó gyűlésen. A gyűlésen az amerikai zsidóság tiltakozni fog a hitleri jogfosztás ellen. De nemcsak a munkások csatlakoznak a zsidókhöz, hanem más nemzsidó szervezetek is, amelyek már régebben leszögezték álláspontjukat a „civilizációellenes” nemzeti szocialista uralom ellen.

A vallási és kisebbségi jogok védelmére alakult amerikai komité felhívást bocsátott ki, amelyben méltányosnak és helyesnek tartja Németországnak azt a követelését, hogy a világ nagy nemzetei között egyenjogúsítást élvezzen. Heleynnek tartják azt is, hogy Németország nemzeti életének ujjáalakítását vette tervbe. Ellenben felháborodással szögezik le a zsidó polgárok elleni ellenséges intézkedéseket, amelyek miatt Németország elszigetelve áll a többi népek között.

A nagyhatású felhívást Amerika kimagasló egyéniségei irták alá, így Arthur J. Brown, Rev. Henri, A. Atkinson, akik az amerikai egyházak béke-

rán követelte, hogy a mai viszonyok parancsoló szükségessége következtében meg kell nyitni Palesztina kapuit a zsidó bevándorlás számára. De minden más országban, fajra és felekezetre való tekintet nélkül, támogatni kell a németországi menekülteket, hogy áldatlan sorsukban mindenki segítségükre legyen.

NYILTTÉR *)

Ujabb harcok a satumarei ortodox hitközségben

Felkértünk a következő sorok közlésére:

Sulyos bonyodalmak felő vezetett a satumarei orth. izr. hitközség jelenlegi vezetőségének ama merov elhatározása, hogy Teitelbaum Joel rabbit az askanez hívek óriási többségének akaratára ellenére Satumarera akarják hozni.

Fokozza az elkeseredést az a szenzációs híradás, amely csak most pattant ki és amely szerint a hitközség vezetősége 800 ezer lej bank kölcsönt vett fel a gabella terhére. A pénzt pedig Teitelbaumra költötték mielőtt ő még Satumarera jött volna. — Komoly és megbízható helyről nyert információink szerint a hitközség odáig ment, hogy 350 ezer lejt átadott Teitelbaumnak, hogy fizesse ki cereumarei adósságait, ami már meg is történt. A többi pénz, közel egy fél milliót szétosztottak a nyiregyházi, nyirbátóri, beregszászi, nagyszőlősi, valamint a helyi hitközségek között, hogy azok külön vonatokat indítsanak, amelyek a hívek ezreit február 27-én a rabbi installálás napján ingyen Satumarera hozzák, hogy az installálási ünnepség fényét emeljék.

Ez a hallatlan pazarlás, amely a hitközség teherbíró képességének erején felüli megterhelést jelent, szombaton hatalmas tüntetésben robbant ki. A délelőtti muszáj ima előtt Rosenberg Sámuel volt alelnök gyújtó hatású beszédében felhívta a híveket, hogy demonstráljanak Teitelbaum Joel idehozatala ellen, mert ez olyan teherterhelés, amelybe bele kell a hitközségnek pusztulnia. A beszédnek meg is volt a hatása, izzó hangulatban járult ima után a templom egész közönsége a vármegyei prefektus elé, akik arra kértek, hogy akadályozza meg a rabbi-installálást.

A prefektus több komoly zsidó közéleti férfit kéretett magához, akiket felvilágosítást kért a valódi helyzetről, mert kezdő belátni, hogy őt félrevezették, amikor egyesek úgy informáltak, hogy csak a Freund rezsim és a Teitelbaum idejövetele állíthatja helyre a belső békét a hitközségben.

Szombat délután újabb gyűlést tartottak a templomban a hívek, mincha ima után Rosenberg Sámuel, Maier József és Jakab Antal beszéltek és ez alkalommal sulyosan megverték egy ellenpárti közbeszólót.

A gyűlés egyhangulag a legélesebb harcot határozta el Teitelbaum idejövetele ellen.

(E rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.)

Irodalmi törvényszék Deván. Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség devai helyicsoportja f. hó 25-én, vasárnap este fél 9 órakor kezdettel irodalmi törvényszéket rendez az aut. ort. izr. hitközség tanácstermében, Tárgyalás alá kerül Lion Feuchtwanger híres monumentális regénye: A zsidó háború. Feladók: Kasztner Miklós és Diamantstein Imre. Ügyész dr. Laufer Andor. Védő dr. Szegő Ernő. Általános érdeklődés előzi meg ezt a Deván még ujszerű irodalmi előadást. A kérdés megvitatásában a hallgatók is résztvehetnek.

HIDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Egy majom portréja

Irtta: Emilio Cecchi

Az embernek az első benyomása az, hogy itt valamiféle fával áll szemben. A nagy állat nem dugja ki orrát a rács közül és nem vár látogatókat, mint ordénáré kollégái. Nem rendezzi házi ügyeit a ketrec egyik sarkában; nem! Ott fent a magasban, a gerendán guggol kényelmes bőrtömbök, kéreg-darabok. Kétségtelen, hogy jól érzi magát. Egy nagy tábla jelzi az ő nevét és talán lényegét is: Borneói Orang-Utan (Simia Satyrus). A vörösbarna hatalmas tömb az első pillanatban nem látszik olyannak, mint ahogyan megszoktuk az állattani könyvekből az Orang-Utango.

Növényyszerűen hat továbbá a durva, egészen hosszú lompos szőrzet, amely roppant testét borítja szinte körszerűen, úgyhogy valódi konturjainak úgy szólván nyoma vész. Ősi ruhadarabok jutnak az ember eszébe, kéreg-darabok, amiket pálmaháncsok fognak össze. Papiruszlevelek vagy Robinson napernyői.

Az óriás a ketrecbe — amelynek piszkos falai és gyér butorzata részint tudományos laboratóriumra, részint fegyházcellára emlékeztetnek — trópusi őserdejének egész atmoszféráját behurcolta. Csukott szemekkel figyel bele önmagába és hallgatja a vadon zaját. És ha észrevétlenül megborzad, úgy hat, mintha zöld barlangok mélyéből, amelyek próhisztorikus jzadságot csöpögtetnek, ősidők fejszecsapásainak visszhangjai érnének el hozzá. Noé, aki ebben az öltözékben feltűrt ujjakkal fákat dönt ki birkája építéséhez.

A szomszéd ketrecben csimpánzok ugrálnak és futkosnak, trapézeken hím-báloznak és kölcsönösen borzalmas pofonokat osztogatnak egymásnak. Feketéket, csontosak és csomókat hordanak a fejük búbján. Ördögi ravaszúsággal gán csot vetnek egymásnak. Azt hiszi az ember, hogy szudáni boxereket lát kopaszra nyírt tarkóval és olyan testtel, amit a tréning deformált. Nem is lehet gondolni rájuk úgy, mintha méltóság-teli nyugalomban is élhetnének egy zöldlombos remetetanyán.

Ősidőkből származik az Orang-Utan, hatása pedig valósággal mitológiai. Minden más állat, bármennyire különös és excentrikus alkataiban, olyan érzést kelt bennünk, mintha egy letisztult, világos öntőformából került volna ki. Tigrisek és zebrák olyanok, mintha valaki mély fekete tintával egy szép olajsárga vagy elefántcsontfehérségű bőrt mesteri kézzel festett volna be. A leopárdok? Olyanok, mint a fényesen

tiszta játékkártyák. Az elefánt nagy formái és annak ellenére, hogy évszázadokig él, nem idegenszerű; hátán király nőket hordott és a háboruban ágyúcsöveket cipelt. De az Orang-Után nem lehet egyetlen kategóriába sem bekategorizálni. Régen elvált formák maradványa, aki idetévedt korunkba. Félig elpusztított festmény, egy okkersárga kísértet, utolsó maradványa egy özvívz-előtti fantáziának vagy művészetnek. Festmény, amiről nem is lehet tudni, mit ábrázol voltaképp.

Olyan, mintha festették volna — mondja egy férfi mellett, a nép fia. Egy másik azt mondja:

Olyan, mint egy proféta.

Mínthogy az ártatlanság ajkáról halom e szavakat, magam is bátorságot kapok e képhez, amelyet attól való félelemből, hogy túlságosan irodalmilag hat, nem mertem volna megengedni a fantáziámnak. Valóban, az ember reinitere gondol amelyről az egyházi írők beszélnek, főleg a szent Hieronymus.

Nyugodtak a szemei, amiket ünnepléses ráncok kereteznek és úgy világítanak mintha világító pikkelyek lennének a bazaltszínű, fekete arcon, amely homoru mint egy tányér leves és tele van finom hieroglifákkal. A szája keskeny ajkaival valósággal kéri elutasító tartásának kifejezését. De ha egy pillanatra is megszoktja

meditációját és fejét a látogató felé kegyeskedik fordítani, akkor a sötét, szénfekete pillantásnak minden szomorúsága mellett van egy jóindulatu villanása. Eltűnik a kigyószzerű gonoszúság, ami benne van minden más majomfajta szemében. Ha látjuk a koponya formáját és a nagy kezeket, egyáltalán nem gondolunk arra, hogy fogai is vannak és főleg karmai. A félelmetes vörös száj akkor villan csak fel, amikor az állat ásít. (Az ember elvárna szinte, hogy a kezeit odatartsa a szájához). Akkor ásít, amikor unatkozik, amikor látja, hogy jegyzeteket írnak be a noteszbe; azután visszaesik tompa, élvezetes álmaiba.

Az egyetlen, ami ebben a méltóságteli, szinte fenséges jelenségben komi-

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Ma, szerdán és holnap, esütörtökön este félkilencor: Tessék beszállni! Operett revü újdonság. Remek szereposztásban, pazar kiállításban és kitűnő előadásban kerül színre szerdán és esütörtökön este a Tessék beszállni című operettrevü szerdán és esütörtökön este a Tessék beszállni című operettrevü újdonság. Oradeán, a hol a cluji társulat ezt a revü operettet több mint 10-szer játszta, olyan hatalmas sikere volt az előadásoknak, hogy az igazgatóság nem tudta elgyszer műsorra tűzni. Az előadásnak vonzó érdekessége, hogy a zenekart Ernő Böske dirigálja. A nézőtér és színpad egybe van építve és a Rex luxushajó belsejét ábrázolja. Aki az előadásban résztvesz, úgy fogja magát érezni, mintha Európából Amerikába utazna. Hogy pedig ezen hosszú ut alatt ne unatkozzék, a hajó aranyasztalán kintülő kabaré előadást rendeznek a színház művészei a második felvonásban. A jegyárvétel olyan nagy, hogy minden bizomnyal zsufolt hajó, illetve nézőtér fog Amerika felé hajózni.

ROMÁN OPERA MŰSORA

Szerda este 8 órákor: Hoffmann meséi. Péntek este 8 órákor: Szünet. Szombat d. u. 3 órákor: Cigánybáró. Vasárnap d. u. 3 órákor: Aida. Hétfő este 8 órákor: Romeo és Julia.

A cluj-oradeai társulat harmadik játék ciklusának megnyitó műsora:

Szerda fél 9 órákor: Tessék beszállni. (Operettrevü újdonság. — A cluji társulat remek előadásában. Ujszerű beállításban. Új díszletekkel. Csütörtök fél 9 órákor: Tessék beszállni! Operett újdonság másodszer. Pénteken: Hivatalos szünet.

A könyvpiac szenzációi!

Maurois: VII. Edward és kora Lei 144 Sayers: Jelige „Grilkosság“ Lei 28

28 lejes Detektív-sorozat:

Fitzsimmons: 70.000 tanu
Galopin: Hajsza a detektív után

Childers: A rejtélyes könyv
Biggers: A sárga detektív

144 lejes sorozat:

Mann: Jákob
Wells: Mi lesz holnap

Lewis: Egy modern asszony szíve

60 lejes regénysorozat:

Parrott: Ex-feleség
Móricz: Forr a bor
Werfel: Nápolyi testvérek
Bródy: A Mancsi
Baum: Helén
Szintyai: Nincs feltámadás
Földi: Isten országa felé
Maurois: Asszonyok utja
Arnau: Halálra ítélem!
Szomoró: Gyuri
Zilahy: A lélek kialszik
Undset: Pogány szerelem
Parrott: Szabad a esők

Móricz: Rokonok
Baum: Baleset
Bródy: Felesége tartja el
Maurice: Szeretem örök titok
Földi: A meztelen ember
Deval: A préda
Erdős: Hajnali hegedűszó
La Roche: Jalna lakói
Prévost: Akit az asszonyok szeretnek
Bromfiel: Huszonnégy óra
Hurst: Asszony a vonaton
Baum: Tisztítóház

Propaganda-kiadványaink:

Molnár: A zenélő angyal Lei 90
Szomoró: Párizsi regény Lei 90
Zilahy: Halálós tavasz Lei 57
Zilahy: Két fogoly Lei 90

Zilahy: A szökevény Lei 78
Kuncz: A fekete kolostor Lei 90
Investmaster szakácskönyve Lei 144

Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az üszeg és portóköltség beküldése mellett vagy utánvétellel

kus, a lehellő bajusza és a sáfrány sárga tengerészszakála az álla alatt. Egy gondolkodó, vagy egy 19. századbeli miniszterelnök szakála ez.

Hirtelen kinyújtja egyik karját a formátlan tömb alól. A kéz tapogat, a nőstény keze felé, aki ott szundit mellette: gyöngéden hozzányul és játszik ujjával, ahogyan öreg házassélek cselekszik, akik mindig szeretik egymást és néha egy ágyban alszanak.

Közben lehellott bőrtömbé az esthómály, amely az állat vattapuha lépéseit beborítja. Ezer esoda siklik el mellette. A méltóságteli lépésekből ismerjük fel, milyen poétikusan találó a tudományos neve: Satyrus. Nem a lármas és érzéki szatírok, vagy faunok értelmében; inkább olyan, mint egy kövér és fehér platonikus szatír, aki tele van égi és földi szimbólumokkal.

Szombat délután 4 órákor: Ember a hid alatt. (Lodig Ottó híres darabjának első példátlanul olesó helyáras előadása. Minden páholy és földszinti ülés 17 lej és minden erkélyülés 10 lejbe kerül minden illetékekkel együtt. Szombaton este 9 órákor: Nyitott ablak. Operett újdonság előszór. Női Károlynak a világhírű bohózat írónak legújabb és legmulatságosabb operettje.

Vasárnap délelőtt 11 órákor: Bűn és bűn hőds. Matiné előadás 17 és 10 lejes helyárrakkal.)

Vasárnap délután 3 órákor: Nyitott ablak. (Operett újdonság másodszer.)

Vasárnap délután 6 órákor: Nyitott ablak. (Operett újdonság harmadszer.)

Vasárnap este 9 órákor: Tessék beszállni! Operettrevü harmadszer! A premier szereposztásában. Rendes helyárrakkal.)

Hétfőn: Az ember tragédiája előkészületei és főpróbája miatt nincs előadás. Kedden este fél 9 órákor: A ember tragédiája. (Unnepi díszelőadás a nagy mű első cluji előadásának ötvenedik évfordulóján. Teljesen új rendezésben, új díszletekkel, Erkel teljes kísérelő zenéjével, harminetagu zenekarral, a r. kat. egyházi énekkar közreműködésével. Vezető: Zsuzsanna Rezső és Stefanides József. Az urak kéretnek sötét ruhában, a hölgyek estélyi ruhában megjelenni.)

Szerdán este fél 9 órákor: Az ember tragédiája.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Szerda 3, 5, 7 és 9 órákor: Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órákor: Dr. Mirakel. Rendkívül izgalmas film. Edgar Poe elbeszélése nyomán, főszerző: Lugosi Béla.

RANIA-MOZGÓ MŰSORA

Szerda 3, 5, 7 és 9 órákor: Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órákor: Lángpokol. Megrendítő film. főszerző: Nagy Kató, Hans Albers

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, február 21.

Bucuresti. 13.15: Könnyű lemezek. 17: Rádiózenekar. Aubert, Csajkovszkij, Mas sonet művei. 19: Előadás. 19.20: Lemezek. 20: Bartók Béla zongorázik. 20.30: Előadás. 20.45: Dalest. 21.15: Hegedű. 21.45: Hírek. 22: Vendégülöi zene.

Budapest. 6.45: Torna. Utána gramofon. 10: Felolvasás. 12.05: Balalajkzene. 1.30: Szimfhang. 2.40: Hírek. 4.45: Pontos időjelzés. időjárás. 3.30: Diákféltóra. 4: Elbeszélés. 6.56: Zongora. 7.30: Előadás. 8.05: Hangv. közv. 9.05: Hírek. 9.20: Cigányzene. 10.15: Gramofon. 11.30: Jazz.

Bécs. 20.05: Szimf. hangv. Bach, Haydn. Bruckner művei. 22.45: Lemezek.

Berlin. 22.20: Rádiózenekar.

Breslau. 21.30: Zenemű magánéneke. vegyeskarra, zenekarra, orgonára és zongorára.

Frankfurt. Német operaszí. Marta, Stradolla, Hegyek alján. Bolygó hollandi. Bivös vadász. Vindsori vig nők. Várászfuvola részletek.

Varsó. 22.45: Táncezene.

Milano. 19.30: Lemezek.

Róma. 21: Operaközv.

Prága. 20.35: Tarka zenészt.

Pozsony. 20.05: Szimf. hangv.

Ostrava. 19.30: Mozart: Figora lakodalma c. operája.

Belgrád. 19: Népdalok.

Csütörtök, február 22.

Bucuresti. 16.15: Előadás. 17: Zenekari hangv. 18.50: Előadás. 19.30: Közv. az Operaházból. Közben és végén hírek.

Budapest. 6.45: Torna. Utána gramofon. 9.45: Hírek. 1.15: Pontos időjelzés. időjárás. 2.40: Hírek. 4: Félóra a leány-szobában c. előadás. 5.30: Tárogató. 6: Költemények. 8.40: Zenekari hangv. Wagner, Brahms, Bruckner művei, majd cigányzene. 11: Gramofon.

Bécs. 22.35: Rádiózenekar.

Berlin. 17.15: Zongorahangv. 17.35: Baritonadalok.

Stuttgart. 20.55: Operett-hangv.

Varsó. 20.02: Chopin hangv.

Milano. 20.40: Lemezek. 20.50: Opera.

Róma. 20.45: Szimf. hangv.

Prága. 22.40: Smetena hangv.

Brünn. 19.20: Balalajkzene orosz dalokkal.

Belgrád. 19.30: Gramofon.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri költségnél egy szó 3 lej, vasgabb betűvel 4 lej. Leghisebb apró hirdetés 20 lej. Alkateresöknek 30 százas díj kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak egy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Használt írógépet keresünk megvételre, lehet hordozható is. METEOR. str. Reg. Maria 19. Telefon 26.

Fogtechnikus nő első technikusként szabadult, állást keres, kezdő fizetéssel. Megkeresének. „Szorgalmas” jelíért a kiadóba.

Ajurozógép, alig használt, sürgősen és olcsón eladó. Cim: Terkeltaub Mihály Oradea. Piata Mihai Viteazul 5.

Ha garantált kóser, naponta frissen fejt tehén és bivalytejet óhajt, forduljon Schwartz Ignácéhoz, Str. Filipescu 7. Házhöz szállítva is kapható.

Kéznyomda teljes felszereléssel és betűtettel olesón eladó. Finkler Antal írógép szaküzlet Cluj, Reg. Maria 9. Telefon 4-93.

Sadchent keresek leányom kiházásításának előmozdítására. Cim a kiadóban.

Különbejárta butorozott szobát keresek, lehetőleg belvárosban. „Pontos” jelígere. Cimeket a kiadóba kérek.

Jókarban levő patefón cca 30 lemez, 4 karikás nagy főzőkemence, nagy jégsezkrény, vendégülöi asztalok, hajlított székek, kisebb üzletnek pult és üvegzett állvány jutányos áron eladók. Str. Filipescu 7. Rosenberg.

Ez osztály megújított sorsjegye?

Erdélyi BAN

HI

Megmérgeztetése. Budapesti és szinészi körletett Zsolt Béla, szerző felelősségére. Zsolt Béla öt és feleségével idén szinésznőnek kezdeni is tudomás zástársak között a viszony, sőt egy válni készülnek. sikerrel Zsolt Béla szinművét. A dan gikus fordulatot mert felesége a gőzte magát. Az esére hamar eszt alkalmazzák már túl van mind

— Etes diplom Vatikán és Spairidből jelentik: a Vatikán között ráu bizonyos fenyl kormány, a külügyminiszter nagykövetté és kinevezés jóváh. választásjegyében náit, amely bára. A Vatikán kormányzó cor megértették jo. spanyol kormány választott és vis fohatalmat képt emelt vádat. A adott választ er mindaddig nem kielégítő magy Vatikántól.

— Tíz millió meg a Saovjet kutató intézetét Most válik isme. Tudományos Ak szavazott meg t állítására. Az it évbén megépítik. mot rendeznek t hőkémiái és hód A kémiai intéze építének kongr számára, tovább tates könyvtár mihelyt.

Alkalmi könyv könyvek, az ere val olesőbb. A génytár, a kitiin Bötvös József. E kosi Viktor, Cer Flaubert, A. Fr Toisztói, Zola, sche, Spenser. R lozofia művésze szetttudomány. alapvető művei. és 50 lejes ára mert ilyen alka kes könyveknek vásárlására Ké Menjen be Lepa

UJ KELET Legújabb hírek

Kivégezték Wallisch Kálmánt is

Veszélyes külpolitikai bonyodalmakkal fenyeget az olasz-osztrák-magyar politikai és gazdasági együttműködés terve

Jugoszlávia is beavatkozással fenyeget az osztrák ügyben. Az ausztriai helyzet még mindig aggasztó. Dollfuss mégis a Népszövetség elé viszi a német-osztrák konfliktus ügyét?

Theo Habicht nyolcnapos határidőt tűzött ki Dollfussnak a nációkkal való megegyezésre

Bécs, február 20. Az osztrák fasiszta uralom megtorló munkája egyre megdöbbentőbb aránvokat ölt. Tegnap Dollfuss Köröwetz szocialista védőrségi vezető halálra, két védőrsz tagost 12, illetve 15 évi fegyházra ítélte. Három vádlott büntetését a rendes bírói eljárás elé utalták. Leobenben a rögtönítélő bíróság Wallisch és Russt halálra ítélte. Leobenben Wallischen éjjelel 11 óra 40 perckor végrehajtották a halálos ítéletet, míg Köröwetz halálbüntetését kegyelemből életfogytiglani fegyházbüntetésre változtatták át.

Egyidejűleg Russt halálra ítélte a századost, a védőrség egyik vezetőjét is kegyelemre terjesztették fel s Miklas elnök meg is kegyelmezett neki.

A kivégzett Wallisch felesége büntetésben rendes bíróság fog ítélni.

Tegnap Bécsben a letartóztatásban lévő védőrségi tagok közül háromszázat szabadlábra helyeztek.

A fegyverek utáni kutatások tovább folynak.

Olaszország megszállásra készül?

London, február 20. A Daily Telegraph szerint az osztrák függetlenséget aláátmasztó közös hatalmi nyilatkozat megjelenése előtt Musolini olyan szöveget terjesztett a hatalmak elé ebben az ügyben, amely lehetővé tette volna Ausztria Népszövetséghez forduló lésának elhagyását. Ehhez azonban Franciaország Németországhoz intézendő intelmét fűzött hozzá s így nem jött létre a Mussolini-felgondolás alapján a megegyezés.

Egyébként Belgrádban az ausztriai helyzetet még mindig aggasztónak tartják. A lapok arról a lehetőségről adnak hírt, hogy Olaszország megszállásra készül. Ezt Jugoszlávia nem tűrné. Ugy hírlik, hogy jugoszláv kormányról közölték is a hatalmak kormányával,

hogy olasz fegyveres beavatkozás esetére, Jugoszlávia nem marad tétlen s szintén katonai közbeavatkozásra fogja rászánni magát.

Politikai körökben egyként veszélyesnek minősítik az Anschlusst, mint azt a tervet.

amely gazdasági és politikai téren egészen szoros együttműködést kíván létrehozni Olaszország, Ausztria és Magyarország között.

Ebből a szempontból az érdeklődés homlokterébe kerülnek Souv'ch olasz külügyi államtitkár ma esedékes budapesti látogatása alkalmával folytatandó eszmecsere. Jugoszláv részről azt az óhaját juttatták kifejezésre a hatalmak kormányai előtt, hogy sürgősen lépjenek közbe az osztrák kérdésre valamilyen rendezése érdekében, mert kétségtelen, hogy a középeurópai helyzet ismét utban van a szomszédok viszonyának kiegyensúlyozása felé.

Hitler újabb fenyegetései Dollfuss felé

Berlin, február 20. Münchenben Theo Habicht, osztrák nemzeti szocialista vezető rád-beszédet mondott, amelynek során felhívta az osztrák kormányt arra, hogy nyolc napon belül létesítsen megegyezést az osztrák nemzeti szocialistákkal.

különbösen a nemzeti szocialisták nem fogják tovább állni a fegyverszünetet.

Habicht felszólította híveit, hogy a jövő hét keddjéig tartózkodjanak mindenféle erőszakoskodástól és a rendet és nyugalmat őrizzék meg. Amennyiben a nyolc nap elmúltja után azt kellene megállapítani, hogy osztrák kormányzatról nem állottak elő megfelelő pozitív javaslattal és nem jönne létre egyúttal olyan megállapodás is, amely a szomszédai békés egyetértést szolgálja Németország és Ausztria között, újra meg fog indulni a harc az osztrák honigkereszetek oldaláról.

Bécsben hivatalos helyen nem tartanak attól, hogy a nemzeti szocialisták a feloszlatott szociáldemokratápart támogatásával erősödnének.

A felsőausztriai, karinthiai, burgenlandi és salzburgi tartományfőnököket a kormány lemondásra bírta. Helyükre Heimwehr-vezetők kerülnek.

Jólinformáltak körökben úgy hírlik, hogy Dollfuss nem tett le arról a szán-

dékáról, hogy a német-osztrák konfliktust a Népszövetség elé vigye, csak a tárgyalási időpontot fog halasztást szenvedni, de a tanács foglalkozni fog az osztrák panaszokkal.

Eltemették a karhatalom halottait

Bécs, február 20. A karhatalom áldozatait ma temették. A szövetségi kormány nemzeti gyásznapiak deklarálta a mai napot. A gyász jeléül a közlekedő vonatok is megállottak rövidebb időre. Déltől az üzletek zárva maradtak s a termelő munka is megállt. A reggeli lapok gyászkeretben jelentek meg s közölték az elhaltak névsorát. A menet a Ringstrassen a Schwartzberg-teréren át vonult a simmeringi köztemető felé.

Tegnap a nemzeti tanács épületében lezárták és lepecsételték a feloszlatott szociáldemokratápart törvényhozóinak szekrényeit és fiókjait.

Schmütz, Bécs kormánybiztosa, tárcanélküli miniszter tegnap átadta a népjóléti minisztérium vezetését az új

Kormányválság Japánban

Magánélete miatt súlyosan támadják a közoktatásügyi minisztert

Tokió, február 20. Japánban kormányválság tört ki. Hateyama közoktatási miniszter ellen saját pártja köréből súlyos vádak hangzottak el a miniszter ellen magánélete miatt, úgy hogy minden percben várható Hateyama lemondása. Politikai körökben

azonban valószínűnek tartják, hogy a kultuszminiszter lemondása esetén az egész kormány visszalép, noha bizonyosra veszik, hogy ez esetben újra a jelenlegi miniszterelnök kap megbízatást kormányalakításra.

Grigore Filipescu kezén tüntek el a Stere-ügy aktái

A Stere-ügy vitája a szenátus előtt. A romániai zsidóság nevében Nimerover főrabbi parancsolt el Pop Cicio Istvánt

Bucuresti, február 20. A szenátus mai ülésén napirend előtt Eftimie Antonescu csatlakozik Iorgának a Stere-ügyben eszközölt bejelentéséhez.

Toni Iliescu alelnök elparentálja Pop Cicio Istvánt.

Frentiu püspök a görögkatolikus egyház nevében mond kegyeletes szavakat az elhunyt nagy politikus felett.

Nimerower főrabbi a zsidó lakosság gyásztól tolmácsolja a nagy férfit elhunytán, aki igazságos és őszintén demokratikus volt és a zsidóság mindig megértésre talált nála.

Miclescu a konzervatív párt, Patraulea pedig a nemzeti parasztpárt nevében bucsuztatják Pop Ciciot.

Végül Victor Antonescu igazságügy-miniszter a kormány gyásztól tolmácsolja.

Az ülést a gyász jeléül 10 percre fel-

függesztik.

Szünet után Antonescu igazságügy-miniszter válaszul Iorgának a Stere-ügyben előterjesztett interpellációjára. Megállapítja, hogy a Stere-dosszért 1919-ben állították össze, 1921-ben Filipescu Grigore egy interpelláció céljaira átvette és azóta eltűnt. Egyébként különösnek tartja, hogy oly hosszú idő után most kezdik felbolygatni ezt az ügyet. Stere azóta is minden törvényhozás tagja volt, miért kifogásolják törvényhozói működését csak most, annyi év után?

Jorga nincs megelégedve a miniszter válaszával és kéri indítsanak vizsgálatot, hova lettek az iratok és rekonstruálják azokat.

A szenátus ezután áttért a napirendre.

Bucuresti, február 20. Manolescu az elfoi törvényszéknél tárgalmazás miatt feljelentést adott be Filipescu Grigore ellen, aki az Epcóban azzal vá-

miniszternek, Neustaedter-Stürmernek, aki a minisztérium főtisztviselői előtt tartott beszédében ramutatott arra, hogy teljes elánmal kell folytatni a munkanélküliség további enyhítése érdekében és elő kell készíteni a szociális reformot.

Bécs, február 20. A Heimwehrtagok egy csoportja az éjszaka folyamán a November 12 uton lévő köztársaság szobrot lebontotta kocsikra rakta és elszállította.

Triesziben az osztrák né-
cik fegyverrakományát fog-
lalták le

Róma, február 20. A trieszti szabad kikötő pénzügyőrei füstgáz és könnyfakasztó bombákat tartalmazó ládákat fedeztek fel a kikötő raktárában, amelyeket át akarták esempészni osztrák területre.

A ládáknak voltak fegyverek és
volnak is.

Római utasításra három személyt le tartóztattak s a trieszti nemzeti szocialista szervezet, melyről beigazolódtott, hogy a csempészési kísérlethez közbe van, feloszlatták.

Bécs, február 20. A polgárháboruban elesett karhatalmi áldozatok gyászszertartása a városház előtti téren folyt le. Innizzer bécsi bíboros érsek beszentelte a százötven koporsót, majd Miklas szövetségi elnök és Dollfuss kancellár tartottak gyászbeszédet. Ezután a koporsókat katonai gépkocsikra emelték, megindult a menet, élén Fey alkan cellárral és a diplomáciai testület tagjaival.

Az áldozatokat a simmeringi temető hősök parcellájában kijelölt sírjaikba hantolták el. A menet utvonalaán szász ezrek állottak sorfalat. Déltől az üzletek kívül az összes nyilvános helyek is zárva voltak. A villamosos autóbuszforgalom öt perccel át szünetelt. Ma este a színházak és a mozik nem tartanak előadást.

dolta, hogy miniszter korábban meg nem engedett befolyásolással élt vissza hatalmával. A per fejleményei elé nagy érdeklődéssel tekintenek politikai körökben.

Bucuresti, február 20. Tatarescu miniszterelnök az aradi temetésen meghalt és ezért nem vehet részt a ma esti Ducaremlékiünnepeken, amelyet az Atheneumban fognak megtartani.

Helyette Dinu Bratianu fogja tartani az emlékbeszédet.

Dimitroffot, Popowot és Tanewet hivatalosan kérte ki a Szovjet Németországtól

Berlin, február 20. Orosz részről közölték a birodalmi kormánnyal, hogy a birodalmi gyűlés palotájának felgyújtása ügyében felmentett bolgár vádlottak, Dimitroff, Popow és Tanew elnyerik az orosz alattvalói jogokat s egyben kérdést tettek fel aziránt, hogy Németország mikor lesz hajlandó intézkedni a szovjet részére történő kiadatásuk felől.

Az Erdélyi Szemle legújabb száma a következők: T. Imets Béla: Terebélyes lomb, korhadó törzs. Bárd O.: Vers. Nagy L.: Koós Károly. Reményi József: Levél Amerikából. Jancsó Elemér: Cid-fordítás. Marton Lili: Az ismeretlen Dickens. Dr. Jancsó Béla: Móra Ferenc. Walter Gy.: Vers. Pálfi Lili: Bukott és diadalmas szindarabok. Az Eszme munkája. Erdélyi könyvek. Figyelő. Lapszemle. Sport. Kulturkrónika, stb. Kapható mindenütt.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 9-77.

Cenzurat

Taxa postală
plătite in num
No. 224713-929

10. Telefon: 9-7
Havonta 110, n
évre 600, egész
földre: Havont
félre 12, egész
detések díjszab
KELET" az e
esidőség egyetl
keink utányor
rás megjelölés

A békés lab

Ausztriában
kelők és a kor
tanokkal és gé
meg. Napokon
tér volt egész
vannak a haott
tekel, a börtön
kel.

Három felkelő
felakasztottak
Egy szóval n
Ausztriában.

Mindennek m
Az első nyugodt
a győztes osztrák
ország területén
állapotot.

Nálunk a gya
rénylet óta hetel
elkövetői és elők
az országban tel
lom, még sem ju
rumoknak, hogy
szüntessék és a
rok életének nor
útsák.

Az ostromállap
ket és a zavargó
kés és lojalis po
mégis csak több
mint a zavargás
Az ország lako
ostromállapot né
rendbontókkal sz
törvény és elég r

Az első feest

Az első feest

Az első feest
neanu mérnöknek
földművelésügyi
hivatalánál.

Ugy látszik el
vénynek, amelyet
korruptió kiírása
a parlament.

Már akkor me
hisszünk a törvé
ban.

Az államélet
lyek a közszellem
alzmus eleven ha
nem lehet törvény

A külföldi szá
kednek a pénzügy
ért fizeti a romá
delmének esupán
francia polgár p
százalékát áldozza

De hát ki tehes
gár gazdagabb s
rast, a romániai
set keres és sokat

A román polg
keveset fog válto
érték szigoruan
kukat az adóbev
tán. A korruptió
tehetőségeken ped
hogy a parlamen
egy törvény, am
az illetéktelenül
viselőkkel szembe

Innen a parade
18 milliórdra becs
vetett panamák v
tantinescu-Cornea
az egyetlen, akin
valami gyanusát

Minden részve
ügyelő.

Mert ez a törvé
büntető és nem az
háboru után a n
letéktelen megszű